

*Репешко П. І.,**кандидат наук з державного управління,
старший викладач кафедри державної служби**Чорноморського державного університету імені Петра Могили*

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ТВОРИ У ГАЛУЗІ НАУКИ (ПЕРЕШКОДЖАННЯ ПЛАГІАТУ)

Анотація. У статті висвітлено проблему боротьби з плагіатом у науковій діяльності. Досліджено сутність та інструменти охорони інтелектуальної власності на твори у галузі науки. Запропоновано механізм перешкоджання спробам плагіату у науковій діяльності.

Ключові слова: інтелектуальна власність, авторське право, науковий твір, плагіат, наукова ступінь.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Вибір теми дослідження зумовлений визнаною потребою забезпечення ефективної правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності на твори у галузі науки в нашій державі. Українські університети, інститути та науково-дослідні і науково-технічні установи поглиблюють співпрацю із закордонними університетами, установами та іншими організаціями. У таких умовах відкритість обумовлює необхідність дотримання встановлених правил поваги та захисту щодо права інтелектуальної власності на результати наукової діяльності як своєї, так і своїх колег. Сприяння ефективній реалізації регламентованих чинним законодавством на підзаконними актами механізмів боротьби з плагіатом у науковій діяльності становить собою важливий напрямок державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Дослідженню актуальних проблем охорони права інтелектуальної власності на твори у галузі науки присвячені праці таких видатних вітчизняних науковців, як: Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверська, С. С. Волков, І. І. Дахно, С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. Л. Петров, О. А. Підпригора, О. О. Підпригора, О. Д. Святоцький, В. В. Клявлін, А. В. Кочеткова, П. П. Крайнев, О. І. Кузьменков, Н. Г. Толочкова, О. Х. Юлдашев та ін. Однак тема захисту авторського права на твори у галузі науки, особливо тема боротьби з плагіатом у науковій діяльності потребує більш ґрунтового дослідження.

Виділення невирішених раніше аспектів загальної проблеми, яким присвячується стаття. Порухення авторських прав на твори у галузі науки набуло суттєвого поширення у науковій діяльності, особливо при захисті дисертацій на здобуття наукових ступенів. Прояви плагіату у творчій науковій роботі завдає шкоду авторитету наукової діяльності та репутації університетів і науково-дослідних установ. Розроблені програми

виявлення плагіату у наукових працях залишаються недостатньою мірою у боротьбі з порушеннями авторських прав. Необхідно розробити дієві, можливо, навіть радикальні інструменти та механізми перешкоджання поширенню плагіату у науковому середовищі та у навчальному процесі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у визначенні інструментів та механізмів захисту права інтелектуальної власності на твори у галузі науки від плагіату в науковій діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Наукова діяльність – це самостійна чи колективна дослідницько-пошукова робота автора або колективу авторів з розробки певної наукової проблеми, побудові гіпотез, експериментів, оцінки результатів та формулювання висновків. Складність цього процесу інколи спонукає окремих науковців до обрання спрощеного підходу, який полягає у використанні результатів наукової діяльності інших авторів наукових праць. Такі запозичення можуть відбуватися цивілізованим шляхом з дотриманням усіх загальноприйнятих правил цитування, посилань тощо. До дотримання цих правил спонукають положення чинного законодавства, тому їх порушення є порушенням інтелектуальної власності авторських прав на твори у галузі науки, що має бути підставою для незворотного притягнення винних до належної відповідальності.

Несанкціоноване використання об'єктів права інтелектуальної власності окремими юридичними та фізичними особами, на переконання І. Шманько, завдає значної шкоди іміджу та економічним інтересам нашої країни та її громадян. На його переконання, матеріальна і моральна шкода суб'єктам права інтелектуальної власності завдається як з корисливих мотивів, так і через необізнаність значної частини нашого суспільства з питань створення, захисту та використання інтелектуальної власності [1]. З останнім можна погодитися, якщо мова йде про школярів або студентів першого року навчання. Проте, коли порушення права інтелектуальної власності стосовно авторських прав на твори у галузі науки допускають науковці, то про необізнаність з їх боку годі й говорити. Слід шукати інші спонукальні мотиви, серед яких названий вище корисливий мотив є чи не найрушівнішим.

Проблема плагіату, як вважає І. В. Порало, все більше і динамічніше поглинає сучасне суспільство. Акти

порушень авторського права, правил професійної етики, норм вищої школи частішають щодня і це проблема не локальна, її масштаби відчуває вся світова спільнота. Але найбільш вразливою до плагіату сферою залишається вища освіта [2, с. 89]. Згідно з визначенням плагіату у словнику Merriam-Webster, здійснювати плагіат означає: 1) вкрасти ідею або слова іншої людини і видати їх як свої власні; 2) використовувати результати праці іншої людини без вказівки джерела, звідки вони запозичені, 3) вкрасти літературний твір і 4) подавати вже існуючу ідею (або продукт) як нову й оригінальну. Таким чином, плагіат – це шахрайство, що полягає в крадіжці роботи в іншої людини, в чому плагіатор не зізнається. Плагіат – це подача чужої роботи як своєї, використання чужих ідей чи фраз без вказівки джерел, а також надання неправильної інформації про джерело, звідки запозичена інформація. Інші випадки менш очевидні, оскільки пов'язані з порушенням правил цитування [3]. У Регенсбурзькому університеті (Universität Regensburg) на кафедрі слов'янських мов на підпис видається бланк «Plagiatserklärung» (довідка про відсутність плагіату). Текст її показовий: «Плагіат – це коли чужі ідеї і слова видаються за свої власні. При цьому не має значення ні джерело (книга, журнал, газета, Інтернет і т. д.), ні їх обсяг, ні той факт, дослівно вони відтворені, перекладені або переказані. Вирішальним фактором є вказівка джерела. Якщо воно замовчується, то плагіат, тобто, обман, – в наявності» [4]. Положення про академічний плагіат Української академії банківської справи Національного банку України визначає плагіат академічний як навмисне відтворення викладачем, докторантом, аспірантом або студентом у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора. Різновиди плагіату: 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування; 2) копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування; 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів тощо) та без належного оформлення цитування; 4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту [5].

Ознаками неправомірного використання авторських прав, на переконання Н. П. Бааджи, є те, що воно здійснюється без згоди автора, суперечить положенням законодавства, порушує майнові та немайнові права суб'єктів авторського права або створює загрозу порушення, завдає шкоду або створює загрозу завдання майнової та немайнової шкоди [6, с. 10]. Як повідомляє Ю. Мацієвський, аналіз змісту багатьох академічних видань свідчить про те, що раз по раз можна зустріти запозичення окремих формулювань, а то й передрук цілих фрагментів тексту без посилань на оригінальне джерело. Толерування плагіату притупляє етичні вимоги до академічної діяльності та негативно впливає на якість наукової продукції. Недаремно на Заході існують досить жорсткі вимоги до будь-яких наукових публікацій, а підозра у плагіаті автоматично означає кінець наукової кар'єри [7, с. 67]. Звернувшись до досвіду викриття плагіату в кра-

їнах Європейського Союзу, слід визнати дієвість принципів наукової чесноти і невідворотність за порушення авторських прав на чужі твори у галузі науки. Після гучного скандалу з плагіатом у дисертації колишнього міністра оборони ФРН Карла Теодора цу Гуттенберга, який завершився у березні 2011 року його відставкою з посади, в Німеччині запідозрили в нечесних запозиченнях міністра освіти ФРН Аннетт Шаван. Зокрема, підозра стосується 60 сторінок її дисертації «Особа і совість – дослідження передумов, необхідності та вимог у сучасному формуванні совісті», де можуть бути некоректно оформлені використані цитати. До речі, Аннетт Шаван свого часу однією з перших виступила із засудженням цу Гуттенберга за плагіат, назвавши це «ганебним». Сама вона пішла у відставку у лютому 2013 року [8].

Президент Угорщини Ліг Шмитт змушений піти у відставку у квітні 2012 року після позбавлення його вченого ступеня із-за звинувачень в плагіаті в його докторській дисертації. Звинувачення в плагіаті на його адресу були висунуті на сторінках журналу HGV. В ньому, зокрема, наводилося, що дисертація Шмитта на тему «Аналіз програми сучасних Олімпійських ігор» містила в собі не змінені і не оформлені належним чином уривки з аналогічної роботи болгарського вченого Ніколая Георгієва. В Університеті Земмельвайса, де 20 років тому захищався майбутній президент, була створена спеціальна комісія, за підсумками роботи якої дисертацію Шмитта визнали такою, що не відповідає науковим стандартам, що потягло за собою позбавлення наукового ступеня [9]. Будапештський університет знайшов в кандидатській дисертації віце-прем'єра Угорщини Жолта Шемьєна занадто великий відсоток чужого матеріалу. Керівництво університету відмітило, що велика частина докторської дисертації по теології, яку Шемьєн захистив в 1992 році, запозичена з наукових робіт його керівника [10]. Прем'єр-міністра Румунії Віктора Понту звинуватили у плагіаті, більше половини його докторської дисертації, присвяченої роботі Міжнародного кримінального суду і захищеної у 2003 році в Університеті Бухаресту, є запозиченнями без належних посилань на першоджерела [11]. В Російській Федерації плагіату у дисертаційних роботах оголошено справжню війну. Лише 18 лютого 2013 року на сайті Міністерства освіти і науки РФ оприлюднені накази про позбавлення вченого ступеня доктора наук 6 осіб та кандидата наук 5 осіб [12].

Не стоїть осторонь і Україна, так 25 квітня 2013 року під головуванням Міністра освіти і науки Дмитра Табачника відбулося засідання Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України, на якому скасовано рішення спеціалізованих вчених рад щодо присудження наукового ступеня кандидата наук 7 здобувачам, доктора наук – 2. Позбавлено наукового ступеня одного доктора економічних наук [13].

Заслуговує окремої уваги й перший вітчизняний прецедент з позбавлення наукового ступеня у судовому порядку. 16 листопада 2012 року Шевченківський районний суд міста Києва задовольнив позов заступника декана філософського факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка Сергія Руденка до спеціалізованої вченої ради КНУ ім. Т. Шевченка про

скасування рішення про присвоєння наукового ступеня кандидата наук Ксенії Василенко (творчий псевдонім – «Соня Кошкіна» у виданні «Лівий берег»). У судовому засіданні було досліджено повторний висновок спеціалізованої вченої ради Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, у якому міститься близько 20 сторінок вказівок на ті частини дисертації, де є плагіат. Київський апеляційний адміністративний суд у січні 2013 року відмовив захисникам Ксенії Василенко в апеляційній скарзі і залишив в силі рішення суду першої інстанції [14]. Атестаційній колегії Міністерства освіти і науки України не залишається нічого іншого, як прийняти судові рішення до виконання.

Звернувшись до нормативного регулювання захисту авторських прав на твори у галузі науки, знаходимо наступне. Статтею 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначено, що твори у галузі науки є об'єктами авторського права. До таких творів віднесені літературні письмові твори наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо), виступи, лекції, комп'ютерні програми, бази даних тощо. Охороні підлягають всі такі твори, як оприлюднені, так і не оприлюднені, як завершені, так і не завершені, незалежно від їх призначення, обсягу чи мети. Але права охорона авторських прав на твори у галузі науки поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони виражені, описані, пояснені, проілюстровані у творі. Система прав автора твору у галузі науки складається з особистих немайнових та майнових прав автора. Серед особистих немайнових прав передбачені такі, як: а) вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора на творі і його примірниках і за будь-якого публічного використання твору, якщо це практично можливо; б) забороняти під час публічного використання твору згадування свого імені, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом; в) вимагати збереження цілісності твору і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації автора. До майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) належать: а) виключне право на використання твору; б) виключне право на дозвіл або заборону використання твору іншими особами. Особисті немайнові права автора не можуть бути передані (відчужені) іншим особам, а майнові права автора (чи іншої особи, яка має авторське право) можуть бути передані (відчужені) іншій особі у встановленому положеннями статті 31 Закону України «Про авторське право і суміжні права», після чого ця особа стає суб'єктом авторського права. Особисті немайнові права автора, передбачені чинним законодавством України, охороняються безстроково.

Автор наукового твору, чи інша особа, яка набула авторське право на науковий твір, має виключне право на використання цього твору у будь-якій формі і будь-яким способом, в тому числі дозволяти чи забороняти використання твору іншими особами. Ці права реалізуються шляхом надання дозволу чи накладення заборони на: а)

відтворення творів; б) публічне виконання і публічне сповіщення творів; в) публічну демонстрацію і публічний показ; г) будь-яке повторне оприлюднення творів, якщо воно здійснюється іншою організацією, ніж та, що здійснила перше оприлюднення; г) переклади творів; д) переробки, адаптації та інші подібні зміни творів; е) включення творів як складових частин до збірників, антологій, енциклопедій тощо; є) розповсюдження творів шляхом першого продажу, відчуження іншим способом або шляхом здавання в майновий найм чи у прокат та шляхом іншої передачі до першого продажу примірників твору; ж) подання своїх творів до загального відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до творів з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором; з) імпорт примірників творів [15]. І цей перелік не є вичерпним.

У зв'язку з відсутністю у чинному національному законодавстві визначення поняття «здійснення суб'єктивного права інтелектуальної власності», М. Ю. Потоцький пропонує власну дефініцію – це дії особи, спрямовані на матеріалізацією належних їй прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Що стосується змісту здійснення суб'єктивного права інтелектуальної власності, то ним є система дій особи – носія цих прав, спрямованих на використання об'єкта права інтелектуальної власності, надання дозволу (ліцензії) на використання об'єкта права інтелектуальної власності, перешкоджання та (або) заборону неправомірного використання об'єкта права інтелектуальної власності, передання виключних майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності. Здійснення права інтелектуальної власності можна об'єднати у такі групи: 1) дії щодо використання прав на об'єкти права інтелектуальної власності; 2) дії щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності (тобто дії, спрямовані на використання матеріального носія, у якому втілено об'єкт права інтелектуальної власності) [16, с. 11].

За пунктом «в» статті 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права», визначається, що плагіат – це оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору, що у свою чергу є порушенням авторського права на твори у галузі науки, яке дає підстави для судового захисту [15]. Пунктом 1 Положення про Міністерство освіти і науки України, визначено, що це Міністерство є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України [17]. Згідно зі статтею 18 Закону України «Про вищу освіту» передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, серед іншого, розробляє і затверджує вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувачів наукових ступенів, вченого звання старшого наукового співробітника та встановлює критерії атестації наукових кадрів вищої кваліфікації; забезпечує єдність вимог до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають відповідно науковий ступінь кандидата або доктора наук чи вчене звання старшого наукового співробітника; проводить експертизу дисертацій для здобуття наукових ступенів та атестаційних справ для присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника;

затверджує рішення спеціалізованих вчених рад про присудження наукових ступенів і рішення вчених (наукових, науково-технічних, технічних) рад про присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, а також скасовує їх у разі невиконання державних вимог при атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; вирішує в установленому порядку питання переатестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, позбавлення наукових ступенів, вченого звання старшого наукового співробітника, оформлення й видачі дипломів і атестатів, а також розглядає апеляції [18]. Згідно з пунктом 1 Положення про експертну раду з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і науки України, експертна рада з питань проведення експертизи дисертаційних робіт є дорадчим органом, що утворюється для проведення експертизи дисертацій з метою здійснення контролю за їх науковим рівнем, науковою та практичною цінністю, роботою спеціалізованих вчених рад та дотриманням єдиних вимог до здобувачів наукових ступенів. У пункті 12 цього Положення визначено, що за результатами експертизи експерт готує проект атестаційного висновку. Якщо атестаційний висновок експертної ради позитивний, то експертна рада вносить міністерству пропозиції щодо затвердження рішення спеціалізованої вченої ради і видачі диплома про науковий ступінь. Якщо встановлено, що експертизу дисертації у спеціалізованій вченій раді проведено неякісно, висновок зазначеної ради недостатньо аргументований, то експертна рада вносить міністерству пропозиції щодо скасування рішення спеціалізованої вченої ради і відмови у видачі диплома про науковий ступінь [19].

Пунктом 40 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника передбачено, що особи, яким присуджено наукові ступені або присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, можуть бути позбавлені цих ступенів і звання Міністерством освіти і науки України на підставі клопотань, поданих спеціалізованими вченими радами, де проводився захист дисертацій, або вченими науково-технічними радами, що подавали клопотання про присвоєння вченого звання. При цьому окремо визначено, що розгляд питання про обґрунтованість присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання, стосовно яких рішення прийняті понад десять років тому, органами атестації не проводиться, за винятком виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело [20].

Міністерство освіти і науки України у пунктах 8.1–8.3 розділу VIII Положення про спеціалізовану вчену раду, визначило, що питання про позбавлення наукового ступеня порушується у випадку, коли до ради надійшли матеріали, які дають для цього підставу. Рада повинна протягом місяця розглянути матеріали, які підготувала комісія. Засідання ради проводиться у присутності особи, про позбавлення наукового ступеня якої порушується питання та яка повідомляється про це не пізніше як за 10 днів до засідання. Якщо вказана особа завчасно повідомить, що не може взяти участі в засіданні з поважної причини, то засідання ради переноситься [21].

Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, у передбачас, що атестаційна колегія відповідно до покладених на неї завдань бере участь, серед іншого, у позбавленні наукових ступенів і вчених звань в установленому МОН молодьспортом порядку [21].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Аналіз чинних вітчизняних нормативно-правових актів, спрямованих на охорону авторських прав на твори у галузі науки, на порядок атестації кадрів наукових та науково-педагогічних працівників, надає підстави для висновку про те, що в Україні створено дієвий механізм державного управління захисту авторських прав на твори у галузі науки. Про його дієвість свідчать результати роботи Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України. Проте відсутність серед осіб, яких рішеннями Атестаційної колегії позбавлено наукових ступенів та вчених звань, представників політичних та бізнесових кіл, стосовно яких у засобах масової інформації оприлюднюються документально підтверджені звинувачення у плагіаті, має ознаки вибіркості роботи Атестаційної колегії.

Пропонується ввести відповідальність для наукових керівників здобувачів наукового ступеня кандидата наук та офіційних опонентів у вигляді позбавлення наукового ступеня у випадках виявлення плагіату в роботах здобувачів, до захисту яких ними були надані позитивні відзиви. Щодо випадків виявлення плагіату у дисертаціях на здобуття наукового ступеня доктора наук, то відповідальність така повинна розповсюджуватися не лише на офіційних опонентів та наукового консультанта, які надали позитивні відзиви, але й на подальше існування спеціальної вченої ради. Членам такої ради після встановлення факту присудження наукового ступеня за дисертаційну роботу, в якій виявлено плагіат, видається допустимим заборонити довічно приймати участь у роботі спеціалізованих вчених рад. Запропоновані заходи створять надійний заслін на шляху плагіату до наукової діяльності.

Література:

1. Шманько І. Основи інтелектуальної власності – необхідна складова вітчизняної загальної освіти / Для Шманько [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/694-osnovi-intelektualnoyi-vlasnosti-neobhidna-skladova-zmistu-vitchiznjanoyi-zagalnoyi-osviti>.
2. Порало І. В. Інтелектуальний капітал України в полоні плагіату / І. В. Порало // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2009. – № 4. – С. 89-97.
3. Что такое плагиат, или О западных стандартах научной этики // Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua/articles/68.html>.
4. Небезпечна комбінація, або Обережно, плагіат! // Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua/articles/1399.html>.
5. Положення про академічний плагіат: ДВНЗ УАБС НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uabs.edu.ua/images/stories/docs/VRada/1709_38.pdf.
6. Бааджи Н. П. Відшкодування шкоди, завданої неправомірним використанням авторських прав : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Н. П. Бааджи ; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2010. – 19 с.
7. Мацієвський Ю. Між функціоналізмом та нормативізмом: академічна політологія в Україні на початку XXI ст. / Юрій

- Мацієвський // Людина і політика: Український соціально-гуманітарний науковий журнал. – 2004. – № 5. – С. 61-69.
8. Министр образования стал новой жертвой охоты на плагиаторов в ФРГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://obozrevatel.com/abroad/20437-ministr-obrazovaniya-stalo-novoj-zhertvoj-ohoty-na-plagiatorov-v-frg.htm>.
  9. Президент Венгрии ушел в отставку из-за плагиата [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://obozrevatel.com/abroad/64718-prezident-vengrii-ushel-v-otstavku-iz-za-obvnenij-v-plagiate.htm>.
  10. Еще одного крупного политика из Венгрии уличили в плагиате [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://obozrevatel.com/abroad/60832-esche-odnogo-kрупnogo-politika-iz-vengrii-ulichili-v-plagiate.htm>.
  11. Румынского премьера обвинили в плагиате [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://obozrevatel.com/abroad/73128-rumynskogo-premera-obvinili-v-plagiate.htm>.
  12. Приказы о лишении ученой степени доктора наук, кандидата наук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vak.ed.gov.ru/ru/news/index.php?id54=681>
  13. МОН: Вчене звання професора присвоєно 67 науковим та науково-педагогічним працівникам [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246299688&cat_id=244277212.
  14. Соноу Кошкину суд позбавив вченого звання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/news/2012-11-16/76806>; Байвидович О. Адвокат: суд отклонил апелляцию Сони Кошкиной / Ольга Байвидович [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://obozrevatel.com/crime/03451-advokat-sud-otklonil-apellyatsiyu-soni-koshkinoy.htm>.
  15. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
  16. Потоцький М. Ю. Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні: загальнотеоретичне дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / М. Ю. Потоцький ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2009. – 20 с.
  17. Указ Президента України «Питання Міністерства освіти і науки України» від 25 квітня 2013 року № 240/2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 34. – Ст. 1206.
  18. Закон України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року № 2984-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.
  19. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Деякі питання експертних рад з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України» від 14 вересня 2011 року № 1058 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 78. – Ст. 2894.
  20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» від 7 березня 2007 року № 423 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 18. – Ст. 731.
  21. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Деякі питання присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» від 14 вересня 2011 року № 1059 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 78. – Ст. 2895.

Репешко П. И. Механизмы государственного управления защиты авторских прав на произведения в области науки (препятствование плагиату)

Аннотация. В статье освещена проблема борьбы с плагиатом в научной деятельности. Исследована сущность и инструменты охраны интеллектуальной собственности на произведения в области науки. Предложен механизм препятствования попыткам плагиата в научной деятельности.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, авторское право, научное произведение, плагиат, научная степень.

Repeshko P. Mechanisms of public administration copyright protection to products in the fields of science (obstacle plagiarized by)

Summary. The article deals with the problem of combating plagiarized in scientific activities. The essence of and tools of intellectual property protection to the products of science. The mechanism attempts to obstruct plagiarism in scientific activities.

Key words: intellectual property, copyright, academic work, plagiarism, academic degree.